

ІНТАРСІЯ (від італ. intarsio — викладанка) — різновид художнього оброблення дерева, техніка щільного викладання на поверхні виробу (настінні хрести, плакетки, шкатулки, меблі) з кольорових пластинок деревини (шпону), іноді з додаванням кістки, перламутру тощо. У техніці І. можна створити декор. геом. й рослинні композиції, натюрморти, краєвиди, портрети. І. відома вже в стародав. світі, в колі середземномор. культури, на Близькому Сх., в Єгипті. Звідти в 13 ст. поширилася в Європі, насамперед в Італії (декор із геом. мотивів), згодом в Іспанії. Розквіт настав у період Відродження внаслідок масового виготовлення тонких дерев'яних пластинок на водяних пилорамах (поч. 16 ст., зокрема у м. Регенсбург, Німеччина). У період бароко І. розповсюдилася у Франції, Великій Британії та Нідерландах. 1667 у Парижі засн. Королів. мануфактуру, де працював А.-Ш. Буль із синами. Він замінив на меблях рельєфно різьблений орнамент удосконаленим видом І. — маркетрі, яка у 18–19 ст. поширилася у багатьох країнах Європи. В Україні І. запроваджена цеховими майстрами

меблів від 16 ст. (скриня, скриня-стіл, Галичина, МХП); трапляється на меблях та дерев'яній галантереї (18–19 ст.) київ., полтав. і черніг. осередків. У 1950–70-х рр. техніки І. навчали у Львів. інституті прикладного та декоративного мистецтва, Косів. училищі приклад. мистецтва. У 1960–80-х рр. декор. плакетки й меблі з І. виготовляли на Берегів. деревооброб. ф-ці (Закарп. обл.), Івано-Фр. і Львів. худож.-вироб. комбінатах, вироб. об'єдн. «Дрогобичдерев», «Львівдерев» та «Черкасимеблі». Широко до І. вдавалися самодіял. майстри. Наприкінці 20 ст. інтерес до цієї техніки послабився. Див. також [Аплікація](#).

Рекомендована література

1. Моран де А. История декоративно-прикладного искусства / Пер. с франц. Москва, 1982;
2. Станкевич М. Художня обробка дерева // Нар. художні промисли УРСР. К., 1986.

[М. Є. Станкевич](#)

Бібліографічний опис:

Інтарсія / М. Є. Станкевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12378>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).